

J.nr. 2026-18094
Ref. fje
Den 27. januar 2026

Kommentering af udkast til Havstrategiens overvågningsprogram 2021-26

Kommentarer indleveret af: Øresundsvandsamarbejdet, oeresund@kk.dk

(Navn, organisation og kontaktinformation)

<i>Titel på produkt</i>	Danmarks havstrategi III – Overvågningsprogram
<i>Kontaktpersoner</i>	
<i>Deadline for fremsendelse af kommentarer</i>	

Generelle kommentarer

<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>
Generel kommentar om tærskelværdier	For mange af deskriptorprogrammerne er tærskelværdierne fortsat under udvikling og endnu ikke fastsat. Dette forhold går igen på tværs af havstrategiens dokumenter. Vi efterlyser derfor en konkret og tidsfastsat plan for, hvornår de manglende tærskelværdier vil være udviklet, fagligt kvalitetssikret og implementeret i overvågnings- og vurderingsarbejdet.
Deskriptor 7 – Hydrografiske ændringer	Det er positivt, at Miljøstyrelsen (MST) selv peger på, at der er behov for forbedring af datagrundlaget. Imidlertid savner vi en konkret plan for, hvordan disse mangler vil blive håndteret. I tilstandsvurderingen angav MST, at dette ville blive adresseret i det foreliggende overvågningsprogram, og vi havde derfor en klar forventning om at finde de relevante tiltag og tidsplaner beskrevet her. Vi vil understrege vigtigheden af, at disse forhold ikke udskydes til næste overvågningsperiode, men indarbejdes i det nuværende program, så der sikres et solidt datagrundlag.

Specifikke kommentarer

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
1	Deskriptor 1 – Biodiversitet, Havfugle	Tabel 3. Antallet af planlagte overvågningsprojekter/aktiviteter i regi af havstrategiovervågning i programperioden 2027-2032.	Vi er bekymrede for, om antallet af planlagte overvågningsprojekte	

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
	18, afsnit 4.3	Frekvensen er angivet som antal aktiviteter eller år i forhold til antallet af år i perioden (6 år).	r/aktiviteter i programperioden er tilstrækkelige for Havfugle i Nordsøen samt i det nordlige og vestlige Nordsø. Her er der kun planlagt ét overvågningsprojekt for hver lokalitet i perioden over de 6 år. Dertil skal der tages højde for artsvariation ved overvågningstidspunktet, der kan variere for den givne lokalitet.	
2	Deskriptor 1 – Pelagiske habitater 40, afsnit 7.7	En række lande har implementeret dedikerede overvågningsprogrammer for giftige alger samt gelatinøse organismer som vandmænd og gopler. I Danmark er overvågningen af disse grupper begrænset, og der foreligger på nuværende tidspunkt ingen planer om målrettet at	Man kunne med fordel overvåge udbredelsen for amerikansk ribbegople (<i>Crepidula fornicata</i>) som invasiv art, da denne kan forvolde	

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
		indmelde dem i den nationale overvågning.	stor skade i et allerede næringsstofbelastet havområde pga. et øget prædationstryk på vandlopper, der spiller en stor rolle i at holde algeopblomstringer nede. Dette er selvfølgelig kun gældende, hvis det ikke allerede gøres ifm. deskriptor 2, afsnit 8.3.	
3	Deskriptor 2 – Ikke hjemmehørende arter 18, afsnit 8.4 og 8.8	Bortfald af eDNA undersøgelser for ikke hjemmehørende arter	Det er ikke hensigtsmæssigt at nedprioritere overvågningen af ikke hjemmehørende arter, selvom der findes andre undersøgelser i andre områder, da	Det foreslås at opretholde overvågningen så man har tidsserie og udviklingsoverblik, så man er klar, når de regionale indikatorer er udviklet. Når disse er kendte, kan der bedre prioriteres, hvordan overvågningen skal fortsættes.

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
			datagrundlaget er fragmenteret.	
4	Deskriptor 2 – Ikke hjemmehørende arter 48, afsnit 8.8	Udfordringer, muligheder og bemærkninger	Det er ikke hensigtsmæssigt, at man kun har overvågning i havnene og ikke prioriterer sårbare og økologisk vigtige områder, hvor invasive arter potentielt kan forvolde stor skade. Dette burde fremover være en prioritet.	
5	Deskriptor 5 – Eutrofiering 64, afsnit 11.7, sidste afsnit på siden	Hvad er IMM-projektet en forkortelse for?		Tilføje en kort beskrivelse af IMM-projektet.
6	Deskriptor 5 – Eutrofiering 65, afsnit 11.7, første afsnit på siden	<i>Det sekundære kriterium (D5C3) om skadelige algeopblomstringer kan være relevant for fremtidig eutrofieringsovervågning, men manglende tærskelværdier og</i>	Selvom der endnu ikke er fastsat tærskelværdier i HELCOM og OSPAR, bør overvågning af	Danmark bør arbejde for at få kriteriet prioriteret i HELCOM og OSPAR regi.

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
		<i>godkendte indikatorer i HELCOM og OSPAR betyder, at det ikke er prioriteret.</i>	skadelige algeopblomstringer prioriteres.	
7	Deskriptor 7- Hydrografiske ændringer 75, afsnit 13.2	<i>Der endnu ikke er fastsat tærskelværdier for de to kriterier og dermed er der ikke et tilstrækkeligt grundlag for konkret at kunne vurdere miljøtilstanden.</i> <i>Usikkerhederne i forbindelse med kortlægning af hydrografiske ændringer er store og pålideligheden af opgørelserne er derfor vurderet som lav.</i>	Det forhold, at der endnu ikke er fastsat formelle tærskelværdier for de to kriterier, kan ikke bruges som begrundelse for at undlade en faglig vurdering af miljøtilstanden. I EUs havstrategidirektiv og tilhørende vejledninger lægges der netop op til, at medlemslandene – i fravær af endeligt fastsatte tærskelværdier – anvender bedste tilgængelige viden,	

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
			<p>ekspertvurderinger og foreløbige referencepunkter til at beskrive og vurdere tilstanden.</p> <p>At usikkerhederne omkring kortlægning af hydrografiske ændringer er store, og at pålideligheden vurderes som lav, bør heller ikke føre til fravær af vurdering.</p>	
8	<p>Deskriptor 7-Hydrografiske ændringer</p> <p>76, afsnit 13.3.1</p>	<i>I denne overvågningsperiode arbejdes der på nedsættelsen af en tværministeriel arbejdsgruppe</i>	<p>Vi efterlyser en tidsplan. Handleplanen bør ikke udskydes til næste overvågningsperiode.</p>	
9	<p>Deskriptor 7-Hydrografiske ændringer</p> <p>76, afsnit 13.2</p>	<i>Kortlægningen og vurderingen af påvirkningen af hydrografiske ændringer er præget af, at der</i>	<p>Der er behov for at definere fælles standarder hurtigst muligt.</p>	

	Side og linje	Vedrørende	Kommentar	Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion
		<i>ikke findes fælles standarder for afgrænsning af de forskellige presfaktors påvirkning på de hydrografiske forhold</i>		
10	Deskriptor 7- Hydrografiske ændringer 77, afsnit 13.7	<i>Fraværet af primære kriterier betyder, at god miljøtilstand for deskriptor 7 vurderes mere indirekte og kvalitativt, baseret på støtteparametre frem for faste mål</i>	Der er behov for at definere primære kriterie som bruges til at vurdere god miljøtilstand mere nøjagtigt og kvantitativt	
11	Deskriptor 7- Hydrografiske ændringer 77, afsnit 13.7	<i>Der findes ingen standardiseret metode for, hvordan sådanne ændringer skal vurderes, hvilket gør det vanskeligt at udarbejde præcise og sammenlignelige opgørelser over påvirkede arealer</i>	Afsnit 13.7 giver en udmærket redegørelse for de udfordringer, der er forbundet med vurdering af hydrografiske ændringer. Denne erkendelse bør imidlertid følges op af en konkret og operationel plan for, hvordan der	

	<i>Side og linje</i>	<i>Vedrørende</i>	<i>Kommentar</i>	<i>Eventuelt forslag til erstatning/ændring/aktion</i>
			<p>fremadrettet stilles krav om mere præcise, kvantitative og standardiserede miljøkonsekvensvurderinger. Disse vurderinger bør udformes, så de er direkte sammenlignelige mellem projekter og over tid – og, hvor det er relevant, også på tværs af landegrænser – så kumulative effekter og regionale mønstre kan identificeres og håndteres.</p>	